

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

जि.प्र.का.दर्ता नं ५८/२०६३

टोखामा 'जी १० मार्ट' खुल्यो

टोखा । टोखा नगरपालिका वडा नं. ३ मा नयाँ सुपरमार्केट 'जी १० मार्ट' बुधबारबाट खुल्यो ।

एउटै छानामुनी सुलभ ढंगले स्थानीय उपभोक्तालाई सामान उपलब्ध गराउन संचालन गरेको हो भन्दै जी १० का अध्यक्ष शैलेन्द्र डंगोलले गुणस्तरीय र सस्तो सामान उपभोक्तालाई दिने उद्देश्य रहेको सहिदलाई बताउनुभयो ।

वहाँले पहिले नै स्थापना गर्ने लक्ष्य रहेको सो मार्टबाट नुनसमेत बिना शुल्क घरसम्म पुऱ्याई सेवा दिने बताउनुभयो ।

विशेषतः नयाँ सोचका साथ युवा रोजगार १५-२० जनालाई रोजगार दिएका छौं । स्थानीय उत्पादनलाई पनि प्राथमिकताका साथ बजार गर्ने लक्ष्य रहेको सो मार्टले फाइदा भन्दा पनि सेवा दिने सोच रहेको अवगत गराउनुभयो ।

वर्ष १४, अंक २४, पृष्ठ-६ ने.सं. ११३७ जला गा. दशमी, वि. सं. २०७४ भाद्र ३० गते शुक्रबार SEP 2017 मूल्य रु. ५।-

घोषणापत्र लागू नगर्नु जनतालाई धोका दिनु हो

काठमाडौँ, २६ भदौ । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष एवं सांसद नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले निर्वाचन विचार र सिद्धान्तको लडाईँ हो भन्नुभएको छ ।

सोमबार सगरमाथा विशेष कार्यक्रममा सञ्चालकसँग कुराकानी गर्दै अध्यक्ष रोहितले निर्वाचन जनतालाई सु-सूचित पार्ने अवसर हो, दलका नेता तथा कार्यकर्ताहरू सिद्धान्त, दर्शन र विचारको आधारमा प्रचार प्रसारमा जुटनुपर्छ भन्नुभयो ।

सबभन्दा ठूलो मन्त्रिमण्डल गठनबारे सोधिएको एक प्रश्नको जवाफमा सिद्धान्त र राजनीतिक मतलब नराख्ने शेरबहादुर देउवाबारे राजनीतिक विश्लेषकहरूले पहिले गरेको

विश्लेषण अहिले सावित भएको उहाँले बताउनुभयो ।

सरकारले ल्याएको श्रेयसहोल्ड देश र जनताको सेवा गर्न ल्याएको होइन, विचार र सिद्धान्तलाई एक गर्न होइन - अध्यक्ष रोहितले भन्नुभयो ।

व्यवस्थापिका-संसदमा प्रतिपक्षी कमजोर भयो भने खबरदारी गर्न नपाउने र

तानाशाही चल्ने उल्लेख गर्दै उहाँले भन्नुभयो- 'दलको घोषणापत्र जनतालाई विश्वास दिलाउन हो, निर्वाचनमा घोषणापत्रमार्फत जितिसकेपछि घोषणापत्र लागू नगर्नु धोका हो । धोका दिने दललाई उम्मेदवारी दिन नपाउने बन्दोबस्त श्रेयसहोल्डमा गर्नुपर्छ ।

नेमकिपा सरकारमा

किन जाँदैन भन्ने अर्को प्रश्नको जवाफमा अध्यक्ष रोहितले भन्नुभयो, 'निर्वाचनमा जनताले सरकारमा जान होइन प्रतिपक्षमा बसेर देश र जनताको सेवा गर्न मत दिएका हुन्, नेमकिपाको घोषणापत्रमा सरकारमा जाने उल्लेख छैन ।'

बहुमत जनता अझै सचेत र संगठित नभएको हुँदा पूँजीवादी शासकहरूलाई हराउन नसकेको उल्लेख गर्दै उहाँले राजनीतिक दलहरू जनतामाथि पुग्न अझै अभ्यास गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

पैसा बढी बाँड्ने, लोभलालच देखाउने दललाई भोट दिने जनताको वस्तुस्थितिवारे चर्चा गर्दै अध्यक्ष रोहितले सत्तासीन दलका नेताहरूले पञ्चायतकालको

बाङ्गमय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीलाई आज सम्मान

बाङ्गमय शताब्दी पुरुष, संस्कृतिविद्, इतिहासविद् सत्यमोहन जोशीलाई आज विशेष सम्मान गरिदिएछ ।

मंगलबार ललितपुरस्थित जोशीको निवासदेखि बसन्तपुरसम्म मोटरसाइकल स्कर्टिङ्ग गरी सरकारी राष्ट्रिय ब्याण्डसहित पुग्नेछ भने पुनः बसन्तपुरबाट सम्मानका साथ ५० समूहको नेवारी वाद्यवादन सँगै नगर परिक्रमा गरी राष्ट्रिय सभामा विशेष कार्यक्रम गरी सम्मान गरिनेछ ।

उक्त सम्मान नेवाः जागरण मञ्चले आयोजना गरेको हो ।

वैष्णवी माविको लेखा परीक्षण सम्पन्न

कीर्तिपुर । वैष्णवी मावि भाजँगालमा भाद्र २३ गते शुक्रबार सामाजिक लेखा परीक्षण विद्यालयमा सम्पन्न भयो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्थानीय वडा नं. ७ का पदाधिकारी, अभिभावक, विद्यार्थी, शिक्षक तथा स्थानीय शिक्षाप्रेमीहरूको उपस्थितिमा भएको कार्यक्रममा विद्यालयका प्रधानाध्यापक सुनिल कुमार कर्णले विद्यालयको शैक्षिक गतिविधि साथै

तथ्याङ्क प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । शिक्षक अर्जुन महर्जनले आ.व. २०७३/०७४ को आर्थिक विवरण प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

वडा अध्यक्ष राजकुमार मालीले विद्यालयको सामाजिक लेखा परीक्षणले विद्यालयप्रति जनताको विश्वास बढ्ने भन्नुहुँदै सामाजिक परीक्षण गर्नुभएकोमा प्रशंसा गर्नुभयो ।

क्रमशः पृष्ठ ६ मा

कीर्तिपुर दशैं महोत्सव सुरु

कीर्तिपुर । औद्योगिक शान्ति नेपाल र राइज म्यूजिकको आयोजनामा तेस्रो कीर्तिपुर दशैं महोत्सव बुधबारबाट कीर्तिपुर नयाँबजारस्थित खेल मैदानमा सुरु भयो ।

बुधबार कीर्तिपुर नगरपालिकाका प्रमुख रमेश महर्जनले पानसमा दीप प्रज्वलन गरी उद्घाटन गर्नुभएको थियो । त्यसक्रममा वहाँले कीर्तिपुर आन्तरिक र बाह्य पर्यटकको पहिचान बनाउन यो महोत्सवले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास गर्नुभयो । उद्घाटन समारोह औद्योगिक शान्ति नेपालका अध्यक्ष

सन्दिप महतको सभापतित्वमा भएको थियो ।

यो महोत्सव भाद्र २८ गतेदेखि असाजे ९ गतेसम्म १३ दिन संचालन हुनेछ ।

१५० वटा भन्दा बढी स्लममा घरायसी सम्पूर्ण सामग्रीहरू उपलब्ध हुनेछ भने महोत्सव अवलोकन गर्न आउनेहरूको लागि विभिन्न परिकारका खाद्य स्ल पनि रहनेछ । कीर्तिपुर नपाका १० वडाको लागि १० वटा स्लबाट कीर्तिपुरको पहिचान भल्काउनेछ भने महोत्सव अवधिभर साँझ सांस्कृतिक कार्यक्रम, चर्चित गायक-

गायिकाको प्रस्तुति, नृत्य प्रतियोगिता समेत हुनेछ ।

यो महोत्सव विहान १० बजेदेखि साँझ ७ बजेसम्म खुलेछ भने प्रवेश निःशुल्क गरिएको छ । यो महोत्सवमा नयाँबजार क्लब, राजकमल महर्जन, शशिर महर्जन, बाघभैरव टेलिभिजन, तेजस्वी कला केन्द्र, अभिर कला केन्द्रको विशेष

सहयोगमा संचालन हुनेछ । महोत्सवको तयारीबारे शुक्रबार माकवाचा गाउँने रेष्टुराँमा पत्रकार सम्मेलन पनि गरेको थियो ।

सहयोगमा संचालन हुनेछ ।

महोत्सवको तयारीबारे शुक्रबार माकवाचा गाउँने रेष्टुराँमा पत्रकार सम्मेलन पनि गरेको थियो ।

बिजय दशमी तथा दिपावलीको हार्दिक मंगलमय शुभकामना

तेश्रो

कीर्तिपुर

महोत्सव-२०७४

भाद्र २८ देखि असोज ९ सम्म

आयोजक : राईज म्यूजिक प्रा.लि. औद्योगिक शान्ति नेपाल संस्था

विशेष सहयोगी : नयाँ बजार क्लब राजकमल महर्जन शशिर महर्जन बाघभैरव टेलिभिजन तेजस्वी कला केन्द्र, नयाँ बजार अमीर कला केन्द्र, भृकुटीमण्डप

WAVE १००.० FM CNNE news.com

१००% शुद्ध १००% पौष्टिक

Official Band

महोत्सवका आकर्षणहरू : विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू कीर्तिपुरका संस्कृति र परम्परागत प्रस्तुतिहरू जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम मनोरञ्जनात्मक खेलहरू परम्परागत नेवारी खानाहरू हास्य कलाकारहरूको प्रस्तुति बाल मनोरञ्जनका सामाग्रीहरू राष्ट्रिय स्तरका कलाकारहरूको प्रस्तुति राष्ट्रिय स्तरका गायकहरूको प्रस्तुति खुल्ला नृत्य तथा गायन प्रतियोगिता कपडा भोडाकुडा तथा हस्तकलाका सामग्रीहरू

समय : बिहान १० बजे देखि साँझ ७ बजे सम्म
कीर्तिपुर फुटबल ग्राउण्ड

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत्र २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन
वि सं. २००६ माघहिराकाजी महर्जन
वि सं. २०१७ माघराजमान माली
वि सं. २०२५ मंसिरराजेन्द्र महर्जन
वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १४, अंक २४, २०७४ भाद्र ३० गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

देउवाको जम्बो मन्त्रीमण्डल “नगाँ नाच्नेको हजार दाउ”

नेपाल प्राकृतिक, सांस्कृतिक र ऐतिहासिक रूपले अति धनी देशमा पर्दछ। हामी नेपाली हुनुमा ठूलै गौरव गर्छौं।

विदेशीहरु नेपालको अपार सम्पदा स्रोत र साधनको दृश्यावलोकन गर्न नेपाल भ्रमण गर्छन्।

अपार स्रोत र साधनलाई नीतिगत रूपमा प्रयोग, उपयोग र कार्यान्वयन गर्न सकेको भए अझ सुनमाथि सुगन्ध हुने थियो।

नेपालको नीति सत्तासिनको हातमा छ। सत्तामा रहेर देश र जनताको सेवा र प्राकृतिक स्रोत साधन अधिकतम प्रयोग गर्न सक्नु पर्दथ्यो।

तर अहिलेसम्मको सत्तासिनहरुको चाला देखेर दुनियाँ हँसाउने काम बाहेक केही गर्न सकेको छैन।

माल पाएर पनि चाल नपाएपछि सत्तामा पुगेर सत्ता टिकाउन खेल बाहेक केही भएन। अहिले देउवा नेतृत्वको सरकारले पटकपटक गरी ५४ सदस्यीय जम्बो मन्त्रीमण्डल गठन गरेको छ।

संविधानमा २७ सदस्यीय भन्दा बढी मन्त्रीमण्डल गठन गर्न नपाइने प्रावधानलाई संक्रमणकाल भन्दै मन्त्रीको संख्या बढाउनु संविधानत विपरीत छ।

“नगाँ नाच्नेको हजार दाउ” न संवैधानिक मूल्य र मान्यता राख्छ न त राजनैतिक नैतिकता र सिद्धान्त र इमान्दारिताको नै हेक्का राख्दछ।

देश भूकम्प र बाढी पीडित भई लाखौं मान्छे घरवार विहीन भई टहरा र छाप्रोमा रात दिन बिताउन बाध्य छन्।

जम्बो मन्त्रीलाई तलव भत्ता खुवाउनुको सट्टा घरवारविहीनको सेवालार्थ पहिले प्राथमिकता दिनु पर्दथ्यो तर दिएन भएन।

पूँजीवादी शासन व्यवस्थामा पूँजीवादी गणतन्त्रमा गरिवको सेवा गर्ने नाममा पूँजीपतिलाई नै सेवा गर्ने विशेषता बोकेका हुन्छन्।

संसारको सबै पूँजीवादी राज्य व्यवस्थामा यस्तै हालत रहेको छ।

पूँजीवादी र पूँजीपतिहरुको यस्तो शासन व्यवस्थालाई चिर्न नसकेसम्म देशका गरिव जनताले भूकम्प र बाढी पीडित मात्र होइन अनेकौं हण्डर खानु पर्नेछ।

मुलुकलाई बेहाल बनाउन को जिम्मेवार ?

- श्रीकान्त रेग्मी

त्यसै पनि बेहाल मुलुकको अवस्था बाढीपहिरोको प्रकोप र अत्यन्त खर्चिलो चुनावका कारण कताको जिल्ला, कताको गाँठी जस्तै भएको छ। मुलुकको हालत वास्तवमै वर्णनातीत छ। सबै मौकामा चौका हान्ने दाउमा छन्। त्यसैले गर्दा राष्ट्रिय जीवनका हर क्षेत्र पथविमुख बन्दै गएका छन्। प्राकृतिक स्रोतसाधनले असल र ऊर्जाशील युवाहरुको बाहुल्य हुँदाहुँदै पनि केही वर्ष यतादेखि मुलुक निरन्तर ओरालो लाग्दै गएको छ।

मुलुकको वर्तमान अवस्थालाई लिएर हरतिरबाट असन्तुष्टि व्यक्त भइरहेको छ। मुलुकमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको बहाली भएको छ किन्तु जनसामान्यले भने आफ्ना धेरै प्रश्नहरुको जवाफ पाउन सकेका छैनन्। सर्वसाधारण जनता र मुलुकमा बहाल लोकतान्त्रिक गणतन्त्रबीच समानान्तर सम्बन्ध विकसित हुँदै जान थालेको छ। मुलुकका हर्ताकर्ताहरुमा इमान्दारी र जिम्मेवारीको भावना नभएपछि यस्तै हुन्छ।

नेतृत्ववर्ग राष्ट्रिय प्राथमिकताबाट भन्दा वैयक्तिक स्वार्थबाट निर्देशित हुने गरेको छ। मुलुक र जनताको भाग्य र भविष्य निर्माण गर्ने कार्यमा नेतृत्वको सम्बेदनशीलता अनुभव हुँदैन। नेतृत्व वर्गमा आदेश निर्देशनकै भरमा राष्ट्र निर्माण हुने बाल सुलभ सोच छ। सल्लाहकारहरुले तयार गरिदिने आदेश निर्देशनका बुँदा वाचन गर्दा पनि आफ्नो पदीय हैसियत सीमा र सामर्थ्य पटककै ख्याल नराखी विद्यमान स्रोत, साधन र व्यवस्थापन क्षमता उपर विचार नपुर्‍याई बडो लाउकै बनेर आश्वासन दिन्छन्। भनिरहन परोइन, त्यस्ता आश्वासनहरु कार्यान्वयनमा ल्याउन उनीहरुले कुनै रुची देखाउँदैनन्। नेताहरु आफू पानी माथिको ओभानो बन्न खोज्दछन्। मुलुक र जनताको सर्वोपरि हितमा दिलो ज्यान लगाएर कार्य सम्पादन गर्ने कोही छैनन्। सबै आ-आफ्नै निहित स्वार्थका पछि मात्र दौड लगाइरहेका छन्।

मुलुक र जनताको भलाइका लागि हामी स्वयं दृढ अटोटा साथ अगाडि बढ्नुपर्ने कुरामा कुनै सन्देह छैन। कुन कुरा अकाट्य सत्य हो भने हाम्रो मुलुक बनाउन अरु कोही आउँदैनन्। यस क्रममा सबै भन्दा पहिला राजनीतिक संक्रमण अन्त्य गर्ने दिशातिर हाम्रो गतिशीलता आवश्यक छ।

धेरैले हाम्रो मुलुकलाई लम्बिँदो राजनीतिक अस्थिरता भएको सुन्दर मुलुक भन्ने गरेका छन्। वास्तवमा यो कथन विलकुल सही छ। लामो समयदेखि यो वा उ कारणले मुलुक राजनीतिक अस्थिरतामा फस्दै आएको छ। यसैको फलतः मुलुकमा कुनै पनि कार्य निर्धारित समयमै सम्पन्न हुने गर्दैनन्। कुनै पनि निकाय वा पदाधिकारीहरुले आफ्नो जिम्मेवारी समयमै पूरा गरेको एउटा दृष्टान्त पाउन पनि गाह्रो छ।

दुई वर्षमै बन्नु पर्ने संविधान ६ वर्षमा बन्दछ। हतार हतारमा अन्तिम समयमा कार्य सम्पादन गरिन्छ जसको गुणस्तर अत्यन्त कमसल हुन्छ। बढ्दो हस्थिरता र अन्योलले गर्दा

सामाजिक, राजनीतिक, आर्थिक क्षेत्रमा असुरक्षाको अनुभूति हुँदै गरेको अवस्था छ।

राजनीतिक दलहरु आउँछन्, जान्छन्। समय क्रममा पार्टीहरुको अस्तित्व लोप हुन्छ, नयाँ पार्टीहरु को उदय पनि हुन्छ नै। पार्टीहरुको अस्तित्व समाप्त हुनु कुनै ठूलो कुरा होइन। पार्टीहरुले आफ्नो सान्दर्भिकता आफैले बनाउने हो। देश र जनताको हितलाई केन्द्रविन्दुमा राखेर क्रियाशील रहने पार्टीहरु ऐतिहासिक सामग्रीमा रुपान्तरित हुँदैनन्। वर्तमान राजनीतिका जीवन्त यथार्थ बनिरहन्छन्। मूल कुरा मुलुकको अस्थित्व कसै गरे पनि संकटमा पर्नु हुँदैन। अहिले राजनीतिक दलहरुको क्रियाकलाप दृष्टिगत गर्दा चित्त बुझाउन सकिने ठाउँ छैन। राष्ट्रिय हितलाई पन्छाएर दलगत स्वार्थ सुनिश्चित गर्नेतिर अग्रसर देखिन्छन्, नेताहरु। दलहरु स्वयम् नै विकृति, विसंगति, र विनासका सम्बाहक बनिरहेका छन्। नेतृत्व वर्गको वर्तमान गतिविधिले मुलुकको राम्रो भविष्यको संकेत अवश्य पनि गर्दैन। त्यस्ता दलहरु र तिनका नेता मुलुक र जनताको आवश्यकता कसरी हुन सक्दछन् र ?

दलहरुबाट आम जन समुदायको हितमा कार्य सम्पादन हुन छाडेको छ। राजनीति पेशा वा व्यापारमा परिणत भएपछि सार्वजनिक हितको प्रश्न गौण बन्न पुग्नु अनौठो पनि होइन। व्यावसायिक स्वार्थसँग गाँसिएका व्यापारीहरुको राजनीतिमा पदार्पण भएको छ। राजनीतिक दलहरुले नै रातो कार्पेट विछ्याएर व्यावसायीहरुलाई आ-आफ्ना दलमा भित्र्याएका हुन्। आफ्नो व्यावसायिक स्वार्थको सम्पोषण गर्न छाडेर त्यस्ता व्यापारीले आम जनसमुदायको हितमा काम गर्ने कुरै भएन। यस्तै कारणले गर्दा राजनीतिमा मूल्यहीनताले प्रशय पाउँदै गरेको छ। सार्वजनिक पदहरु राजनीतिक बढाबढमा पर्न थालेका छन्। तत्कालीन स्वार्थलाई ध्यानमा राखी दलहरुबीच गठबन्धन हुने गर्दछ। विचार, सिद्धान्त र आचरण पटककै मेल नखाने पार्टीहरुबीच पनि तालमेल भएको देखिन्छ। जोसँग पनि तालमेल गर्ने यही प्रवृत्तिका कारण पार्टीहरुले आफ्नो पहिचान गुमाउँदै गएको छन्।

तत्कालीन सुविधालाई ध्यानमा राखेर हुने राजनीतिमा मूल्य मान्यताले प्रमुखता नपाउनु स्वाभाविकै हो। नेतृत्व वर्ग निहित स्वार्थ, सत्ता र शक्तिपछि बेलगाम दौडिने भएपछि राजनीति भएपछि राजनीतिमा मूल्य मान्यताको एकाकार हुनै सक्दैन। लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताप्रति नेतृत्व वर्गको चरम उदासिनताले गर्दा लोकतान्त्रिक जरा मजबुत हुन सकेका छैनन्। सत्ता, शक्ति र निहित स्वार्थ हावी भएपछि न्याय र नैतिकताको उपेक्षा हुन अस्वभाविक होइन। राजनीतिक नेतृत्वमा शक्ति र सत्ता प्रति अदम्य मोह छ। आफ्नो दलगत हैसियत विपरित ठूलो माग खोज्ने गरिन्छ। राजनीति वास्तवमा कमाई खाने भाँडो भएको छ। त्यसैले गर्दा राजनीतिमा अपसंस्कृतको प्रवर्द्धन भइरहेको छ। मूल नीति कै यस्तो गति भएपनि अन्य नीतिहरुको अवस्था कस्तो

होला ? भनिरहनु नपर्ला। सपनाहरु बाँडेर जनतालाई भ्रुक्याउने र आफ्नो निहित स्वार्थपूर्ति धन्दा जारी छ – राजनीतिमा।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधान जारी भएको दुई वर्ष पुग्ने लाग्दा पनि मुलुक संक्रमणकालीन प्रबन्धबाट संचालन भइरहेको छ। लुटको धन फुपूको श्राद्ध भनेझैँ राज्य कोषबाट आफ्ना कार्यकर्ताहरुलाई रकम वितरण गरिरहेका छन्। संक्रमणकालिन प्रबन्धको आड लिएर संविधानको भावना र मर्महरु उपर चरम बलभन भइरहेको छ। बढ्दो मूल्यविहीनताका कारण राष्ट्रिय जीवनका साथै राजनीतिक दलहरुकै जीवनमा पनि अनेकौं समस्याहरु उद्घाटित भइरहेका छन्। यी समस्याहरुको निरूपणका खातिर प्रमुख दलहरुबीच समवेत प्रयत्नको खाँचो नरहेको होइन किन्तु प्रमुख दलहरुले नै एक अर्कासँग छतिसको सम्बन्ध बनाएका छन्। नेतृत्व वर्गकै चरित्र अराजनीतिक छन्। एक अर्का उपर शब्द वाणको वर्षा गर्न पनि पछि हट्दैनन् शीर्ष पंक्ति कै नेताहरु। राजनीतिक दलहरुको आन्तरिक जीवन गुट, उपगुट, ग्रस्त छ। आफ्नो गुटका नेता कार्यकर्ताले अवसर नपाएको अवस्थामा अर्को गुटका नेता कार्यकर्ताले सहजै घात गर्छन्।

बहुदलीय व्यवस्थामा राष्ट्रिय राजनीतिकका सारथी अवश्य पनि राजनीतिक दलहरु नै हुन्। यस कुरामा कुनै शंका गर्न मिल्दैन पनि। तर दुर्भाग्यको कुरा के हो भने हाम्रा धेरैजसो राजनीतिक दलहरु त्यति व्यवस्थित, संगठित र एकताबद्ध छैनन्। दलहरु स्वाभाविक ढंगले सञ्चालन भइरहेका देखिँदैनन्। राजनीतिक दलहरु समाजलाई जोड्ने कडी नभएर सामाजिक विभाजनमा सशक्त आधार बनिरहेका छन्। दिशाहीन पार्टीहरुले सिंगो मुलुकलाई सही दिशामा अगाडि बढाउने अपेक्षा गर्न पनि मिल्दैन। आफ्नै दलालाई सुसंगठित, व्यवस्थित र उकताबद्ध गर्न असफल नेताका हातमा सत्ताको नेतृत्व पुगेपछि मुलुकको नियति आँखा नदेखेले अरुलाई डोर्‍याएको जस्तै हुनु आश्चर्यको कुरा होइन। आन्तरिक विभाजन र गुट उपगुटको अस्वस्थ खेलले थला परेका पार्टीहरुबाट कुशलतापूर्वक राज्य सञ्चालन गर्ने नसक्ने निश्चित छ।

नेतृत्व वर्गमा अन्तर्निहित अदम्य सत्ता र शक्ति लिप्साका कारण परिवर्तनको व्यवस्थापन गर्न र मुलुकको सामाजिक, आर्थिक विकासलाई गति दिन राजनीतिक दलहरु सफल हुन सकिरहेका छैनन्। संगठित जन परिचालनको पक्ष पनि नितान्त कमजोर छ।

पार्टीले आयोजना गरेका आम सभामा जन समूह जुटाउन लाखौं रुपैयाँ खर्च गर्नु परेको फेहरिस्त सार्वजनिक हुन्छ। राजनीति निहित स्वार्थ र लेनदेनमा आधारित हुँदै गएको छ। मन्त्रीहरु आफ्नै मन्त्रालय मातहत कर्मचारीको सरुवा बढुवामा रकम कलमबाट प्रभावित हुने गर्दछन्।

यो भन्दा घटिया कुरा अरु के हुन सक्दछ ? नेतृत्व वर्गको यस्तै आचरणका कारण राष्ट्रिय राजनीति सिद्धान्त, मूल्य, मान्यता

र आदर्शको मार्गबाट विमुख भइसकेको छ। मुलुकको मूल नीति स्वयं प्रदूषित भइसकेपछि अन्य क्षेत्रको अवस्था कहालीलाग्दो हुनु कुनै नौलो कुरा होइन। मुलुकमा अब त हाकाहाकी भ्रष्टाचार हुन थालेको छ। आर्थिक अपचलनका ठूला ठूला घटनाहरु भइरहेका छन्।

बडो अचम्मको कुरा के छ भने भ्रष्ट व्यक्तिहरूै स्वर चर्को हुने र उनीहरु छाती फुकाएर हिँड्ने अवस्था छ। अर्बौं अर्ब रुपैयाँका घोटला हुँदा पनि सबैतिर विचित्र लाग्दो मौनता देखिन्छ। जसले विकराल भ्रष्टाचारको घटना उजागर गर्दछ। उनी हास्यको पात्र बनिरहेको हुन्छ। भ्रष्टाचार विरुद्ध न राजनीतिक दलहरु, न नागरिक समाज, न त बौद्धिक जगत कतैतिरबाट पनि सशक्त आवाज उठ्दैन। मुलुकमा केही समय यता श्रृंखलाबद्ध रूपमा भयावह घोटलाहरु भएका छन्। तर कोही पनि बोल्दैनन्। समयान्तरमा त्यस्ता घटनाहरु त्यत्तिकै सेलाउँदै गएका छन्। भ्रष्टाचार अब महारोग नभएर संस्कृतिकै रूपमा विकसित भइरहेको छ। नेताहरुले भ्रष्टाचार मुक्त अभियानलाई चुनावी एजेण्डा बनाउने हास्यास्पद कुरा गर्दछन्। यो प्रवृत्तिले मुलुकको डरलाग्दो भविष्यको संकेत गर्दछ।

राजनीतिक स्थिरता, आर्थिक विकास र समृद्धि दलका नेताहरुले आफ्नो भाषणमा उठाउने विषयमा मात्र सिमित भएका छन्। राष्ट्रिय विकासलाई नेताहरुले थोगो मात्र बनाउने गरेका छन्। राजनीति मूल्य, मान्यता र खेलका नियमबाट सञ्चालित छैन।

हाम्रा नेताहरुले न सत्तामा पुग्न र टिकिरहन नेताहरु अन्य कसैको आशीर्वाद पाउनका लागि उछलकुद गरिरहेका हुन्छन्। नेताहरु न जनतामा आधारित राजनीति गर्दन् न जनमुखि आचरण नै। चुनावमा अन्धाधुन्द पैसा खर्च गर्ने प्रवृत्ति बढ्दो छ। सत्तामा जान नेतृत्वबीच सदैब हानथाप हुने गर्दछ। सत्ता नै राजनीतिको एक मात्र अन्तिम सत्य हो भने जस्तै गरिन्छ। त्यसैले नेतृत्वको मानस सदैब अस्थिर रहने गर्दछ। त्यस्तै नेताहरुका कारण राजनीति सदा सर्वदा अस्थिर रहने गरेको तथ्य स्पष्ट छ।

नीति, योजना र कार्यक्रम राजनीतिक दलका नेताहरुले निकै उच्चारण गरिरहने शब्दावली हुन्। तर व्यवहारमा भने राजनीतिक दलहरु नीति, योजना र कार्यक्रमबाट निकै टाढा पुगी बिल्कुलै तत्कालीन स्वार्थबाट निर्देशित देखिन्छ। पार्टीभित्रै काखा र पाखाको व्यवहार भइरहेको स्पष्ट अनुभव गर्न सकिन्छ। विधि र पद्धतिअनुसार पार्टीहरुलाई व्यवस्थित तुल्याउनभन्दा आफ्नो गुटलाई बलियो बनाउन नेतृत्वको ध्यान केन्द्रित हुने गरेको देखिन्छ। सिंगो पार्टीलाई बलियो बनाउने सोच देखिँदैन। नेतामुखी र लहडका भरमा तदर्थवादी शैलीमा सञ्चालित पार्टीहरुबाट लोकतन्त्रको स्वास्थ्य रक्षा हुने मुलुकमा सामाजिक आर्थिक विकासले गति लिने र जनताको जीवन स्तरमा सकारात्मक सुधार आउने आशा गर्न सकिँदैन। (रेग्मी नेपाल सरकारका पूर्व सचिव हुन्)

सन्दर्भ: राष्ट्रिय बाल दिवस

बाल अधिकार

२०६२/०६३ को ऐतिहासिक जनआन्दोलनबाट प्राप्त लोकतन्त्र तथा गणतन्त्र आएदेखि हरेक वर्ष भाद्र २९ गते बालदिवस मनाउँदै आइरहेको छ ।

बाल अधिकार भन्नाले बालबालिकाहरूले प्राप्त गर्ने जन्मसिद्ध अधिकार वा मौलिक अधिकार, गाँस, बास र कपास उचित शिक्षा दिक्षा तथा उचित स्वास्थ्य उपचारको सुविधालाई बाल अधिकार भनिन्छ । बाल बालिकाहरूको हक हित तथा अधिकार सुनिश्चित गर्न सकेको छैन । हरेक वर्ष बाल दिवस मनाउँदै आइरहेको भएतापनि निम्खा गरिव, असहाय, अपाङ्ग दृष्टिविहीन बालबालिकाका लागि सरकारले कुनै पनि कार्ययोजना र नीति नियम लागु गरी कार्यान्वयन गरेको छैन । बाल दिवस धनाध्य हुने खानेको बालबालिकाको लागि मात्र रहेछ । तर पूर्व मेचीदेखि पश्चिम महाकालीसम्म स्थानीय निकायहरूले आ-आफ्नो के कति बालबालिकाहरू छुन सकेको आँकडा संकलन गरेको देखिँदैन । यस्तो अवस्थामा कसरी बाल अधिकार संरक्षणको पहल गरेको हुन्छ । हाल गठित महानगर, उपनगर, नगर, गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरूले आफ्नो स्थानीय सरकारको काम कर्तव्यलाई सुनिश्चित गरी बालमैत्री घोषणा गर्नुपर्नेछ । बालविवाह, छाउपडी,

बालश्रम बालशोषणलाई अन्त्य हुने नीतिनियम लागु गर्नुपर्दछ । आफ्नो गरिवीका कारण बाध्यताले बाल श्रमिक हुनुपरेका छन् । त्यस्ता बालबालिकाहरूलाई भत्ताको व्यवस्था गर्नुपर्छ । बालबालिकालाई अनुशासन, संस्कार, सामाजिक, धार्मिक, सांस्कृतिकबारे चेतना जगाउनुपर्छ । शिक्षाबाट बञ्चित भएका असहाय, अपाङ्ग, दृष्टिविहीन, टुहुरा बालबालिकाहरूका लागि नयाँ-नयाँ योजना ल्याउनुपर्छ । भन्छन् “बालबालिका भविष्यका कर्णधार”, खोइ त उक्त भनाई ?

दलहरू, संघ-संस्था, निजी क्षेत्र, साहु महाजनको स्वार्थका लागि बाल श्रमिक बनाउनु हुँदैन । स्थानीय सरकारले शिक्षा, स्वास्थ्य पूर्ण निःशुल्क गर्नुपर्छ । शिक्षाका लागि बालबालिकाहरूलाई भत्ता छुट्याउनुपर्छ । आफ्नो बुबाआमाले छोडेर गएका टुहुरा, असहाय, अपाङ्ग दृष्टिविहीन बालबालिकालाई संरक्षणको व्यवस्था गर्नुपर्छ । आफ्नो सीप, चाहना, तथा रुचि अनुसारको पाठ्यक्रम निर्माण गरी व्यवहारिक तथा प्राविधिक शिक्षा दिने व्यवस्था गर्नुपर्छ । त्यसैले कुन घरपरिवारमा कस्ता बालबालिकाहरू छन् ती बालबालिकाहरूको अवस्था कस्तो छ ? सो को कुनै जानकारी लिएको छैन तर विश्वमा बालबालिका संरक्षणको लागि विभिन्न पहल वा प्रयास हुँदै आइरहेको छ तर

कार्यान्वयन भएको देखिँदैन । बालबालिका माथि हुने अन्याय, अत्याचार, शोषण, बालश्रम, अपहरण, हत्या विरुद्ध उठेका कुराहरूलाई बाल अधिकारको रूपमा लिन सकिन्छ । विकासशील देशमा गरिवी र बेरोजगारले गर्दा बालश्रम गराउने गरिन्छ । बालबालिकाहरू क्षमता भन्दा कठिन काम गराउने, यौन दुराचारका लागि बेचबिखन गर्ने

आमाबुबाले पैसाका लागि श्रममा लगाउने, उद्योगधन्दा, साहु महाजनको घर, होटल तथा सानातिना भट्टीमा क्षमता बाहिरका काममा लगाउने, श्रम शोषण गर्ने कार्य भइरहेका छन् । पैसाका लागि अपहरण गरी हत्या गर्ने कार्य भैरहेका छन् । बालबालिकाहरू सडकमा जताततै फोहोरमैलाका साथ जिन्दगी बिताइरहनुपर्ने

शिक्षक: रामचन्द्र महर्जन
जनसेवा माध्यमिक विद्यालय

बाध्यता छ र उचित बालसंरक्षण तथा उचित शिक्षा दिक्षा नपाउँदा कुलत तथा दुर्व्यसनीमा लागिरहेको देखिन्छ । त्यस्तै अनाथ, असहाय,

होला त ? यसमा नेपालले पनि हस्ताक्षर गरेको थियो । हस्ताक्षर गरेको गैर भयो । किनभने ऐतिहासिक जनआन्दोलनबाट प्राप्त लोकतन्त्र तथा गणतन्त्रका पनि बालबालिकाको हकहितका लागि संविधान निर्माण नगरी सत्ताको लागि घमसाघमसी गरिरहेका छन् । साथै जस्तोसुकै आदर्शवादी आमाबाबु पनि व्यवहारमा छोराछोरीप्रति भेदभाव गर्न पछाडि पर्दैन । जस्तो छोराछोरीलाई निजी विद्यालय र छोरीलाई सामुदायिक विद्यालय पढाउने गरेको पाइन्छ । जबसम्म निजी क्षेत्रलाई सरकारले संचालन गरिँदैन तबसम्म यो परम्परा चलि रहन्छ । सरकारको सोचमा परिवर्तन गर्नुपर्ने अवस्था आएको छ । निरीक्षण तथा अनुगमन र शिक्षा नीति राम्रो बनाउन नसक्ने सरकारले सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर खस्किँदै गइरहेको भन्दै हिँड्छन् । सरकारको सकारात्मक सोच हुनुपर्छ ।

विद्यालयका शिक्षकहरूले विद्यार्थीको अभिभावकको पनि भूमिका खेल्नुपर्ने हुन्छ । विद्यार्थीलाई मायाको साथसाथै निगरानी पनि गर्नुपर्छ । विद्यार्थीहरूलाई समयमै निगरानी गर्न नसके कुलतमा फस्ने खतरा हुन्छ । कुलत र कुसंस्कारबाट जोगाउन शिक्षकले मेहेनत गर्नुपर्छ । अपराधिक मनोवृत्तिबाट विद्यार्थीलाई जोगाउने दायित्व शिक्षकको हो । विद्यार्थीहरूलाई अनुशासित, सहयोगी बनाउनुपर्ने हुन्छ । हाम्रा विद्यार्थीहरू अरुको तुलनामा प्रतिस्पर्धी र अब्बल हुनु आवश्यक छ । यसको लागि शिक्षकहरूले जिम्मेवारीपर्वक आफ्नो कर्तव्य पुरा गर्नुपर्छ । जसले गर्दा बालअधिकार सुनिश्चित हुन्छ । तर नेताहरूमा राजनीतिक संस्कार र राजनीतिक शिक्षा तथा ज्ञानको अभावको कारण देशमा बालअधिकार सुनिश्चित गर्न नसकेको हो । अब भन्नु पर्दा कीर्तिपुरका सबै विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर राम्रो बनाउने दायित्व कीर्तिपुर नगरपालिकाको काँधमा आएको छ ।

विद्यालयको शैक्षिक

गुणस्तर राम्रो बनाउन सबै पक्ष सक्रिय हुनुपर्ने आवश्यक देखिन्छ । जसले गर्दा बालबालिकाहरूले राम्रो सास फेर्न पाउँछन् । शिक्षाबाट बञ्चित हुनुबाट बच्छ । बालअधिकारको लागि सबै क्षेत्रले विद्यार्थीहरूलाई देशभक्ति, सार्वभौमिकता रक्षा, अन्याय विरुद्ध लड्ने र स्वाभिमानको शिक्षा दिनुपर्छ । राजनीतिक रूपमा विद्यार्थीहरूलाई सचेत र संगठित गर्न नसकेमा बालबालिकाहरूको अधिकारबाट बञ्चित हुनसक्छ । तैपनि शिक्षा अज्ञानता तथा सोतेनी व्यवहारले गर्दा बालबालिका विद्यालय जानको सट्टा घरमा नै काम गर्ने, घर छाडी सडक बालबालिकाको जीवन यापन गर्न बाध्य हुन्छन् । साथै देश व्यापार गर्न बाध्य रहेका छन् ।

गरिव निम्खा सर्वसाधारण जनताका बालबालिका माथि सरकारले ठूलो खेलवाद गरेको पाइन्छ र हौसलाका कार्यक्रमहरू ल्याएको देखिँदैन । तर शिक्षाको मुख्य उद्देश्य समाज र राष्ट्र निर्माण हुनुपर्ने थियो त्यसैले बालबालिकाहरूमा नागरिक भावना जगाउनुपर्ने र आफूले प्राप्त ज्ञान समाज र देशको लागि उपयोग गर्ने भावना विकास गराउनुपर्दछ । अन्तमा आजका बालबालिकाहरू भविष्यका राष्ट्रिय कर्णधार हुन् । उनीहरूले राम्रो गुणस्तरीय शिक्षा, संस्कार, सामाजिक माया स्नेह देऔं र सरकारले बालअधिकार प्रति न्यायिक दृष्टि लगाई बालबालिकाको अधिकारको संरक्षण गर्ने प्रतिबद्धता जाहेर गर्नु अत्यन्त आवश्यक भैसकेको छ र समयमै संविधानमा बालबालिकाहरूको हकहित तथा मौलिक अधिकारका लागि सुनिश्चित गरियोस् । यो आम बालबालिकाको अनुरोध हो । अनि मात्र बालबालिकाहरूले बाल दिवसको अनुभूति गर्नेछन् ।

दशौँ साधारण सभाबारे सूचना

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

यस कीर्तिपुर महिला एकता बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. को संचालक समितिको मिति २०७४/०५/२३ गते बसेको बैठकको निर्णय अनुसार यस संस्थाको दशौँ वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, स्थान र समयमा निम्न प्रस्ताव उपर छलफल गर्ने भएकोले उक्त दिन यहाँको उपस्थितीको लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

छलफल गर्ने विषयहरू

- १) संचालक समितिको तर्फबाट श्री अध्यक्षज्यू बाट आ.ब. २०७३/०७४ को वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
- २) लेखा परीक्षक श्री दामोदर हाडाज्यू को प्रतिवेदन सहित आ.ब. २०७३/०७४ को नाफा नोक्सान हिसाब र वासलात अनुमोदनको लागि पेश गर्ने ।
- ३) प्रस्तुत भएका प्रतिवेदन र प्रस्तावहरूमा छलफल गरी पारित गर्ने ।
- ४) संस्थाका नियमित कारोबार संचालन गर्ने समितिले आ.ब. २०७३/०७४ मा गरेका सम्पूर्ण निर्णयहरूको समर्थन गर्ने ।
- ५) आ.ब. २०७४/०७५ को लागि लेखा परीक्षकको नियुक्ति र सोको पारिश्रमिक कितान गर्ने ।
- ६) सभाको निर्णय पुस्तिकाका हस्ताक्षर गर्ने शेयर धनी सदस्य महानुभावहरूबाट र संचालक समितिको तर्फबाट १/१ जना प्रतिनिधि नियुक्ति गर्ने ।
- ७) विविध विषय ।

कार्यक्रम:

मिति: २०७४ असोज ३ गते (मंगलबार)

स्थान: कृष्ण क्याटरिङ, नयाँबजार, कीर्तिपुर

समय: बिहानको ठीक ७ बजे ।

#नोट: कार्यक्रम बिहान ७ देखि ५ बजेसम्म मात्र हुनेछ ।

सचिव

विद्या लक्ष्मी महर्जन

कीर्तिपुर महिला एकता बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.

भाषा, साहित्य व संस्कृतिया सः

नेवा: एफ.एम १०६.६

NewaFM
106.6 MHz

विहचिचिचि (२४ सै घण्टा) न्यनादिसँ/न्यंकादिसँ

नेवा: जुयागुया गौरव यानादिसँ

नेवा: एफ.एम. १०६.६

न्यामासिमा, घ:धवाखा, किपू-२

फोन ल्या: ४३३४२२२

अनक मिडिया प्रा.लि.

न्यामासिमा, घ:धवाखा, किपू-२

इमेल: ankmedia.newafm@gmail.com

‘नेपालले सिक्किमबाट पाठ सिकोस्’: बेइजिङ डायरी

– चेतनाथ आचार्य

नेपालका मन्त्रीहरूकै अगाडि चिनियाँ विज्ञले ‘नेपाल दोस्रो सिक्किम बन्न सक्ने’ भन्दै चिन्ता व्यक्त गरे ।

थिङ्कट्याङ्कलाई चिनियाँ कूटनीतिको महत्वपूर्ण खम्बा मानिन्छ । विभिन्न देशसँग सम्बन्धित चिनियाँ थिङ्कट्याङ्कले तयार बनाएको प्रतिवेदन र सुझावको आधारमा चीनको परराष्ट्र मन्त्रालयले विदेश नीति निर्धारण गर्छ । चीनका विभिन्न विश्वविद्यालयहरूमा विभिन्न देश र क्षेत्र हेर्ने निकाय छन् । ती निकायले गहन अनुसन्धान र अध्ययनबाट प्राप्त निचोड चीन सरकारसमक्ष पेश गर्छन् र चीनले त्यही अनुसार विदेश नीति बनाउँछ ।

चीनको विदेश नीति अन्य देशको भन्दा विलकुल फरक छ । चिनियाँ कूटनीतिले राजनीतिक विषयलाई बेवास्ता गर्दै आर्थिक विकासलाई प्राथमिकतामा राख्छ । सुषुप्त र मन्द कूटनीति अँगालेको चीनलाई विश्वले सुतेको ‘ड्रयागन’ मान्ने गरेको छ । बीसौं शताब्दीको अन्त्यतिर अरू राष्ट्रहरू आफ्नो स्वार्थअनुसार विभिन्न देशमा राजनीतिक प्रभाव फैलाइरहँदा चीन भने आर्थिक विकासमा लम्किरहेको थियो । फलस्वरूप अहिले चीन विश्वको

दोस्रो अर्थतन्त्रमा स्थापित छ र निकट भविष्यमै पहिलो अर्थतन्त्र बन्दैछ ।

नेपालसँगको चिनियाँ कूटनीति यही मियोमा घुमेको थियो । चिनियाँ थिङ्कट्याङ्कले पहिले भारतसँग सुमधुर सम्बन्ध राख्न नेपाललाई बारम्बार सुझाव दिने गरेका थिए । भारतकै कारण नेपालमा चिनियाँ लगानी असुरक्षित भएको भन्दै नेपालले भारतलाई खुसी पारेमा चिनियाँ व्यवसायीले निर्धक्क नेपालमा काम गर्न पाउने थिए भन्ने चिनियाँको बुझाइ थियो । सधैं ‘सफ्ट कर्नर’मा बस्ने चिनियाँ थिङ्कट्याङ्कहरू हिजोआज नेपालमा भारतीय हस्तक्षेपले पराकाष्ठा नाघेको टिप्पणी गर्न थालेका छन् । नेपालको विकासमा थप चिनियाँ सहयोग उपलब्ध गराएर नेपालमा सक्रिय चिनियाँ उपस्थिति नै भारतीय प्रभाव न्यून गर्ने उपाय रहेको उनीहरूको बुझाइ छ । चिनियाँ थिङ्कट्याङ्क नेपाल नीतिमा आक्रामक हुन थालेका केही उदाहरण यस प्रकार छन् ।

गत मे १४ र १५ तारिख चीनले आयोजना गरेको बेल्ट एन्ड रोड इनिशिएटिभ (बीआरआई) अन्तर्राष्ट्रिय शिखर सम्मेलनमा भाग लिन नेपालबाट तत्कालीन उपप्रधान तथा अर्थमन्त्री

कृष्णबहादुर महराको नेतृत्वमा तत्कालीन यातायात तथा भौतिक योजनामन्त्री रमेश लेखक र तत्कालीन सूचना तथा सञ्चारमन्त्री सुरेन्द्रबहादुर कार्की चीनमा आएका थिए । उनीहरूको सहभागितामा बेइजिङस्थित नेपाली दूतावासले मे १५ तारिख ‘बीआरआईमा नेपाल: नेपाल-चीन सम्बन्धका अवसर र चुनौती’ विषयमा एउटा सेमिनारको आयोजना गरेको थियो । चीनका विभिन्न विश्वविद्यालयका दक्षिण एसिया विज्ञ प्राध्यापक तथा नेपाल-चीन सम्बन्धका अनुभवी पूर्वकूटनीतिज्ञहरू कार्यक्रममा सहभागी थिए, जो चीनको परराष्ट्र नीति बनाउने कुरामा अहिले पनि प्रत्यक्ष-परोक्ष रूपमा सहभागी रहँदै आएका छन् । नेपालका मन्त्रीहरूकै अगाडि उनीहरूले नेपालमा भारतको प्रभाव बढिरहेको उल्लेख गर्दै ‘नेपाल दोस्रो सिक्किम बन्न सक्ने’ भन्दै चिन्ता व्यक्त गरे ।

भारतीय राजनीति र विदेश नीतिमा ‘पीएचडी’ गरेका लड सिनछुन सन् २००५ देखि चीनको सिचुवानस्थित वेष्ट नर्मल युनिभर्सिटीमा कार्यरत छन् । त्यही विश्वविद्यालयमा स्थापित भारत अध्ययन केन्द्रका उनी निर्देशक पनि हुन् । उनले दक्षिण एसियाली

मुलुकमा भारतले आफ्नो पकड राख्न हरसम्भव प्रयास गरिरहने भन्दै नेपालमा भारतले नचाहिँदो हस्तक्षेप गरिरहेको विचार व्यक्त गरे । नेपालमा चीनको सुषुप्त र मन्द उपस्थिति नै भारतीय हस्तक्षेप सहज भएको भन्दै उनले नेपालको विकास र समृद्धिका लागि चीनले अभै सहयोग विस्तार गर्नुपर्ने सुझाव राखे । नेपाललाई सहयोग गर्न चीन हिचकिचाउन नहुने भन्दै डा. लडले भने, ‘हामीले सिक्किमको इतिहासबाट सिक्नुपर्छ । सिक्किम एउटा स्वतन्त्र राष्ट्र थियो । त्यो पछि भारतमा गाभियो । सिक्किम काण्ड फेरि दोहोरियोस् भन्ने चीन चाहँदैन ।’

बीआरआईमा हस्ताक्षर गर्न नेपालले अलमल गरिरहेको र भारतकै कारणले हस्ताक्षर गर्न ढिलो भएको कुरा त्यस अगावै प्रकाशमा आइसकेको थियो । लामो प्रतीक्षापछि बीआरआईमा हस्ताक्षर गरेको अवस्थामा चिनियाँ थिङ्कट्याङ्कले नेपालका मन्त्रीहरूकै अगाडि भारतले नेपाललाई दोस्रो सिक्किम बनाउन खोजेको विचार व्यक्त गर्नु चानचुने कुरा थएन ।

अगष्ट १ तारिख बेइजिङस्थित नेपाली दूतावासले नेपाल-चीन कूटनीतिक सम्बन्ध

स्थापनाको ६२ औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा एक कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । ‘ट्रान्स हिमालय क्षेत्रको शान्ति र समृद्धिका लागि नेपाल-चीन सम्बन्ध’ विषयमा आयोजना गरिएको सेमिनारमा चिनियाँ समसामयिक अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध अध्ययन संस्था ‘सीआईसीआईआर’का एसिया तथा ओसियानिक विभागका निर्देशक प्रोफेसर हु सिसेङले कार्यपत्र प्रस्तुत गरे । सीआईसीआईआर चिनियाँ राज्य परिषद् मातहतको संस्था हो, जसले चीनको परराष्ट्र नीति बनाउन सहयोग गर्छ । प्रोफेसर हु नेपाल र दक्षिण एसिया सम्बन्धका ज्ञाता मानिन्छन् ।

उनले आफ्नो प्रस्तुतिमा क्षेत्रीय शान्ति र समृद्धिमा नेपाल-चीन सम्बन्धमा देखिएका केही अवरोधहरू पनि औल्याएका थिए । प्रोफेसर हुका अनुसार नेपालको राजनीतिक अस्थिरता विशेषगरी माओवादीले चलाएको जनयुद्धसँगै राजतन्त्र र अन्य पार्टीहरू बीचको द्वन्द्व एउटा कारक तत्व थियो । उनले यसलाई विगतको भनेर अर्धघाए पनि नेपालको मुख्य समस्या राजनीतिक अस्थिरता नै हो भन्ने कुरालाई चीनले बारम्बार भन्दै आएको छ । त्यसैगरी तिब्बतसम्बन्धी विषयमा चीन नेपालमा भौतिक तथा प्राविधिक रूपमा सक्रिय नहुनु भन्दै यसले पनि क्षेत्रीय शान्ति र समृद्धिमा अवरोध ल्याएको प्रोफेसर हुले औल्याए । यी दुई विषयलाई प्रोफेसर हुले विगतका समस्या भनेर वर्तमानमा धेरै हदसम्म सुधार भएको संकेत गरे । उनले औल्याएको तेस्रो समस्या भारतसँग सम्बन्धित थियो । विशेषगरी नेपालमा भारतले निर्वाह गरिरहेको नकारात्मक भूमिका नै ट्रान्स हिमालय क्षेत्रको शान्ति र समृद्धिका लागि ठूलो चुनौती रहेको उनले उल्लेख गरे । भारतको यो मानसिकता वर्तमानमा निकै बढेको र भविष्यमा अभै बढ्ने सम्भावना रहेको उनले अनुमान गरेका

छन् ।

तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले चीनसँग हस्ताक्षर गरेका सम्झौतालाई उनीपछिका प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले कार्यान्वयन गर्ने कुरा भाषणमा भन्दै हिँडे । नेपाल भ्रमणमा गएका विभिन्न चिनियाँ नेता र बुद्धिजीवीसँगको भेटमा पनि उनले ती कुरा दोहोर्‍याइरहे । तर उनको १० महिने कार्यकालमा ती सम्झौता कार्यान्वयनका उपलब्धि शून्य भयो । दाहालको कार्यकालमा बल्लतल्ल बीआरआईमा नेपालले हस्ताक्षर गर्‍यो । त्यसपछि तुरुन्तै सरकार परिवर्तन भइहाल्यो । दाहालपछि प्रधानमन्त्रीमा निर्वाचित शेरबहादुर देउवाले पनि पूर्ववर्ती सरकारले चीनसँग गरेका सम्झौताहरूको कार्यान्वयन गर्ने भनिरहँदा चिनियाँ थिङ्कट्याङ्कले भने नेपाली नेताको भनाइप्रति अविश्वास प्रकट गरिरहेका छन् ।

नेपाली दूतावासले आयोजना गरेको उक्त कार्यक्रममा प्रोफेसर हुपछि हबेइ विश्वविद्यालयमा स्थापित नेपाल अध्ययन केन्द्रका निर्देशक चाङ सुपिनले ‘बीआरआई फ्रेमवर्कभित्र चीन नेपाल सहयोग प्रवर्द्धन’ शीर्षकको प्रस्तुति गरेका थिए । उनले नेपाली नेताहरू बोलीमा मात्र ठिक्क पार्ने तर व्यवहारमा केही नगर्ने भन्दै नेपाली नेताहरूप्रति व्यक्त गरे । चिनियाँ थिङ्कट्याङ्कका यी भनाइ व्यक्तिगत भेटघाटमा सुटक्क भनिएका होइनन् । नेपालको कूटनीतिक नियोगले आयोजना गरेको सार्वजनिक समारोहमा औपचारिक रूपमा आफ्ना धारणा व्यक्त गरेका हुन् । यस्ता चिनियाँ भनाइले नेपालमा भारतीय हस्तक्षेपले हद नाघेको र त्यस्तो भारतीय नीतिले चीनलाई रुष्ट बनाएको सन्देश दिन चाहेको बुझिन्छ ।

आचार्य चिनियाँ अन्तर्राष्ट्रिय रेडियो, नेपाली सेवा, बेइजिङमा कार्यरत छन् ।

चीनमा किसानकै सहकारीद्वारा आधुनिक कृषिको प्रवर्द्धन

बेइजिङ (चीन), १९ भदौ । चीनका १९ लाख ३० हजार विपेश किसानहरूको सहकारीले ग्रामीण क्षेत्रका एक अर्ब परिवारलाई सहयोग गरेको छ ।

उनीहरूले ग्रामीण क्षेत्रका परिवारलाई आधुनिक कृषि प्रणाली अपनाउन प्रेरित गरेको उद्योग तथा व्यापार सम्बन्धी प्रान्तीय प्रशासनले जनाएको छ ।

नयाँ किसानहरूको अत्याधिक सहभागीताका कारण विशेष सहकारीले चीनमा लोकप्रियता कमाएको सरकारी

अधिकारीको भनाइ छ । कृषि उपमन्त्री ए फेङ क्विनले यस अभियानमा ग्रामीण क्षेत्रका ४६.८ प्रतिशत घरपरिवारको सहभागीता रहेको जानकारी दिनुभयो ।

किसानहरूको विपेश सहकारीको एक कार्यक्रममा उपमन्त्रीले सोमबार यस अभियानले दश वर्षलाई प्रभाव पारेको बताउनु भयो ।

उहाँले आधुनिक कृषि प्रणाली र नयाँ तरिकाले कृषिको व्यवस्थापनमा अहिले धेरै सहयोग भइ सुधार आएको पनि बताउनुभयो ।

मोहनदासको दुःस्व

– हृदय दाहाल

मानौं निकै दुःख गरेर पढाई थाल्नुभयो तपाईंले । वर्षौंको त्याग र संघर्षबाट आफ्नो अध्ययन सक्नुभयो । र, कुनै कम्पनीमा जागिरको लागि फारम दर्ता गर्नुभयो । जागिरका लागि सबैभन्दा योग्य हुँदाहुँदै पनि कम्पनीबाट कुनै खबर आएन । आफूले जागिर नपाएकोमा विश्वस्त हुनुभयो । तर केही वर्षपछि थाहा पाउनुभयो, तपाईंले आवेदन दिएको पदमा कुनै अयोग्य व्यक्तिले तपाईंकै नाममा जागिर खाइरहेको छ । त्यसबेला के गर्नुहुन्छ ? आन्दोलन गर्नुहुन्छ ? वा अदालतमा मुद्दा चलाउनु हुन्छ ?

मोहनदास न आन्दोलन गर्नसक्छ न अदालत नै जानसक्छ । न कुनै राजनैतिक पार्टीको कार्यकर्ता हो मोहनदास, न त अदालतको फिस तिर्ने पैसा नै छ ऊसित । ऊ त केवल आफैलाई बारम्बार सोधिरहन्छ, को हो ऊ ? उसको पहिचान के हो ?

त्यही मोहनदासको कथा हो, भारतीय साहित्यकार उदय प्रकाशको लघु उपन्यास ‘मोहनदास’ । मोहनदास भारतको एक दुर्गम गाउँको गरिब बासिन्दा हो । जातले कविरपन्थी । दलित परिवारको एकमात्र स्नातक पास । परिवारको आश । पारिवारिक

पेशाले भरिया हो मोहनदास । दुःखको उकालोमा ऊ त्यतिबेला कमजोर बन्छ जब उसको नाममा अर्कोले जागिर खान्छ । मोहनदासले सरकारी क्याम्पसबाट पहिलो श्रेणीमा स्नातक गरेको हुन्छ । सरकारी र गैरसरकारी जागिरको लागि उसले धेरै मिहिनेत पनि गर्छ । तर लिखितमा नाम निस्किएपनि मौखिकमा फालिन्छ । यसैक्रममा उसले ओरिएन्टल कोइला मिलमा आवेदन दिएको हुन्छ । अन्तरवार्ताको नतिजामा ऊ पास भएको खबर आउँछ । तर काम थाल्नका लागि उसले नियुक्तिपत्र कुर्नुपर्ने हुन्छ । धेरै समय बित्छ । पत्र आउँदैन । अब कहिल्यै जागिर नखाने किरिया खाएर मोहनदास परिवार पाल्ने काममा जुट्छ । उसले कठिना नदी किनारमा खरबुजा, लौका र काँक्राको खेती गर्छ । परिवारले ढोको, डालो र नाम्लो बुन्छ । तर पनि जीवन दुःखदायी नै हुन्छ ।

चार वर्षपछि अचानक उसले थाहा पाउँछ, कोइला मिलको उसको जागिर विश्वनाथले खाइरहेको छ । विश्वनाथ जमिन्दार नगेन्द्रनाथको छोरो हुन्छ । भनसुन र घुसको बलमा उसले मोहनदासको नियुक्तिपत्र छोरालाई दिलाएको हुन्छ । मोहनदासको प्रमाणपत्रमा विश्वनाथको फोटो टाँसिन्छ । मासिक

दस हजारको जागिर पचाइरहेको विश्वनाथ श्रीमतीसहित लेनिन नगरमा बस्छ ।

मोहनदासले कम्पनीमा आफू ठगिएको उजुरी हाल्छ । तर कम्पनीको जाँचबुझ प्रक्रियाबाट फेरि पनि ठगिन्छ । पैसाको बलमा सुँगुरलाई बाघ, कुकुरलाई गोरु, खाडललाई पहाड र चोरलाई साधु बनाउनेहरूसित उसको केही सिप चल्दैन । विश्वनाथ मोहनदास प्रमाणित गरिन्छ । सक्कली मोहनदास मिलअगाडि साफ चुटिन्छ । अलपत्र सडकको तापभन्दा आत्मपीडाको तापले ऊ पिरोलिन्छ । छटपटाहटको लामो श्रृंखला सुरु हुन्छ । ऊ पागलसरी भोकभोकै भौँतारिन्छ । यत्तिकैमा उसको चिनापची हुन्छ हर्षवर्धन सोनीसित । हर्षवर्धनको मद्दतमा उसले अदालतमा मुद्दा दर्ता गर्छ । दासपरिवारमा आशा पलाउँछ । तर राजनैतिक आडभरोसा र पैसाको चलखेलबाट विश्वनाथले मुद्दा उल्टाउन सफल हुन्छ । यसरी न्याय प्रक्रियाबाट पनि मोहनदास ठगिन्छ । उल्टै आफूमाथि अन्याय भएको भन्दै विश्वनाथले मोहनदासमाथि आरोप लगाउँछ । उसले अपराधी र आवाराहरु लगाएर गाउँलेहरूलाई सताउँछ । उसको प्रहरी साथीले बारम्बार मोहनदासलाई समातेर

सजाय दिन्छ । कुनै समय आफू मोहनदास हुँ भन्ने व्यक्ति आफ्नै नामबाट आक्रान्त बन्छ र अन्ततः आफ्नो नाम मोहनदास नभएको कबुल बाध्य हुन्छ ।

मोहनदासको हारले कथालाई दुखान्तमा बदलेको छ । उपन्यास पढ्दै जाँदा मूल पात्र एकाएक निराश भएपछि पाठकलाई खल्लो महसुस हुन्छ । तल्लो वर्गको हुनु र भनसुन गर्न नसक्नु मोहनदासको लागि अभिशाप बन्छ । तर उसले कृषि र घरेलु उत्पादनबाट परिवार पाल्दा जागिर नै सबथोक होइन भन्ने पक्षमा कथा बोलेको देखिन्छ । उपन्यासले जमिन्दार, साहुमहाजन र तिनले फालेको हड्डीमा पुच्छर नचाउने कर्मचारीतन्त्रप्रति पाठकमा आक्रोश भर्छ ।

उपन्यासको कथावस्तु सटिक र सामाजिक छ । थोरै पात्रले उपन्यासलाई सजिलो बनाएको छ । पाठकले पात्रमा आफूलाई महसुस गर्दै गर्दा कथा सकिन्छ । समग्रमा पुस्तकमा हाम्रो समाजमा भएका तर नदेखिएका यस्तै प्रकृतिका घटनातर्फ संकेत गर्छ । किनभने हाम्रो समाज पनि भ्रष्ट राजनीति र भ्रष्ट कर्मचारीकै जगमा अडेको छ । यस पुस्तकको अनुवाद गरी नेपाली अनुवाद साहित्यको सेवा गर्ने यज्ञशालाई धन्यवाद ।

बौद्ध विश्वविद्यालयले नयाँ शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

बुटवल । लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयले यसै शैक्षिक सत्रदेखि बुटवलमा स्नातक तहको नयाँ शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भएको छ ।

बुटवलमा यसै शैक्षिक सत्रदेखि स्नातक तहमा बुद्धिज्म, ट्राभल एण्ड टुरिज्म म्यानेजमेन्ट (बिबिटिटिएम) को कक्षा सञ्चालन गर्ने भएको हो ।

जुनसुकै संकायबाट कक्षा १२ पास गरेका विद्यार्थीले यो विषय अध्ययन गर्न पाउने विश्वविद्यालयका कार्यकारी समितिका सदस्य एवं निवर्तमान क्याम्पस प्रमुख इन्द्र काफ्लेले बताएको छ ।

कक्षा १२ मा कम्तीमा ४५ प्रतिशत अंक प्राप्त गरेका विद्यार्थीलाई भर्ना गरिने विश्वविद्यालयले जनाएको छ । होटल म्यानेजमेन्ट, इभेन्ट म्यानेज, टुरगाइड, एयर टिकेटर, पर्यटन म्यानेजर बन्न चाहने

विद्यार्थीको लागि यो महत्वपूर्ण सावित हुने विश्वविद्यालयले जनाएको छ ।

पहिलो वर्ष ४० विद्यार्थीलाई मात्रै भर्ना गरिने काफ्लेले बताउनुभयो । विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सहयोग रहेकाले विश्वविद्यालयले सस्तो शुल्कमै यो पाठ्यक्रम अध्यापन गराउने छ । अंग्रेजी माध्ययमा सञ्चालन हुने यो कार्यक्रममा ऐच्छिक विषयका रूपमा चिनियाँ भाषासमेत पढ्न पाइनेछ ।

लुम्बिनी क्षेत्र र अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माण हुँदै गरेकाले यो विषयको अध्यापन सुरुवातलाई महत्वपूर्ण मानिएको छ । हाल अध्ययन

गरेका टुरगाइड हुँदा नेपालमा पर्यटन प्रवर्द्धन हुन सकेको छैन ।

उपप्राध्यापकसमेत रहेका काफ्लेले बौद्ध स्मारकहरूलाई पर्यटनको महत्वपूर्ण क्षेत्र मानिएकाले त्यस सम्बन्धित जनशक्ति आवश्यक भएको भन्दै विश्वविद्यालयले नयाँ पाठ्यक्रम ल्याएको बताउनुभयो ।

कक्षा १२ पास गरेर बसेका विद्यार्थीले सम्पूर्ण म्यानेजमेन्टको कक्षा यो कोर्षबाट पाउने काफ्लेले बताउनुभयो । विश्वविद्यालयले तिहारपछि कक्षा सञ्चालन गर्ने गरी भर्ना लिने तयारी गरेको छ ।

फड्केदह भोलुङ्गे पुल उद्घाटन

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर-तीनथाना जोड्ने फड्केदह बल्खु खोला भोलुङ्गे पुल शनिबार उद्घाटन भयो । उद्घाटन युवा तथा खेलकुद मन्त्री राजेन्द्र कुमार केसीले गर्नुभएको थियो ।

त्यसक्रममा वहाँले पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा रहेको कीर्तिपुर र चन्द्रागिरी नपाको बल्खु खोलामा पुल निर्माणले आवतजावत मात्र होइन सम्बन्ध पनि राम्रो हुने बताउनुभयो ।

वहाँले यस क्षेत्रको विकासको लागि आफ्नो नपाबाट र अन्य निकायबाट पनि सहयोगको व्यवस्था गर्ने आश्वासन दिनुभयो ।

कार्यक्रममा सांसद ध्यान गोविन्द रञ्जितले राम्रो कामको सुरुवात पहिले नै बन्नुपर्ने बताउनुभयो ।

कीर्तिपुर नपाका उप-प्रमुख सरस्वती खड्काले पुलको उचाई बढाउनुपर्ने आवश्यकता औल्याउँदै देवढोकामा चिया बगान बनाउने कार्य भैरहेको जानकारी दिनुभयो ।

जिल्ला समन्वय समितिका अध्यक्ष शिवसुन्दर राज वैद्यले जिल्ला विकास समितिको बजेटबाट निर्मित यो

पुलले दुई नपाका बासिन्दालाई सम्बन्धमा थप बल मिल्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा ई. भागवत यादवले पुलको प्राविधिक पक्षबारे जानकारी दिनुभएको थियो । लम्बाई ९३.७५ मिटर भनेपनि ९०

मिटरको र चौडाई १०६ से.मि. रहेको जानकारी दिनुभयो ।

निर्माण उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष हरिकुमार कार्कीको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा गौरीप्रसाद दवाडी, अमन महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो ।

जनसेवालाई इन्टरनेशनल 'वी लभ यू' बाट सहयोग

पाँगा । जनसेवा माध्यमिक विद्यालय स्पोर्ट्स कम्प्लेक्सलाई व्यवस्थित गरी व्याडमिन्टन कोर्टलाई मल्टिपर्पोज कभर्डहल निर्माण गर्न MOU सम्झौता भएको केही दिनमै इन्टरनेशनल We Love You फाउण्डेशन संस्थाले नगद प्रदान गरेको छ ।

सोमबार बहुउद्देश्यीय कभर्डहल निर्माण उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष एवं विद्यालयका सल्लाहकार दुर्कमान महर्जनलाई सहयोगी संस्थाका प्रतिनिधिले ७

लाख ५० हजारको चेक हस्तान्तरण गरेको थियो ।

स्मार्ट सिटी बनाउने सहरमा फोहरको डँगुर

– गौरव प्रधान

प्रजग कोरियालाई सरसफाइको देश भनिन्छ । प्रजग कोरियाको सहर बस्तीमा जताततै सफा, स्वच्छ छ । ठाउँ-ठाउँमा फूलबारी र बगैँचाको व्यवस्था गरिएको छ । फोहर जहाँतहीँ फाल्दैन । फालिएको फोहर निश्चित ठाउँमा हुन्छ । निश्चित समयमा निश्चित ठाउँमा फोहर फालिन्छ र निश्चित समयमा फोहर उठाइन्छ र ठाउँमा लगिन्छ । तर नेपालको राजधानी काठमाडौँमा बरोबर फोहरको थुप्रो हुन्छ । फोहर उठाउन नसकेर दुर्गन्धित हुन्छ । राजधानी काठमाडौँ त अरू नपाहरूभन्दा धेरै सफा हुनुपर्छ । संसारका मानिसहरू पहिले राजधानीमा पाइला टेक्छन् । राजधानी छिरेपछि अरू

पुरातात्विक सांस्कृतिक, ऐतिहासिक र धार्मिक महत्वका स्थलहरूको भ्रमण गर्छन्- विदेशी तथा स्वदेशी पर्यटकहरू ।

राजधानी देशकै केन्द्र हो । काठमाडौँ मनपा सफा भयो भने राम्रो सन्देश र नराम्रो भयो भने नराम्रो सन्देश छर्छ । त्यस्तो सहर दुर्गन्धित हुनु, जताततै फोहरको थुप्रो हुनु या फोहर उठाउन नसक्नु मनपाको कमजोरी हो । स्मार्ट सिटीको अवधारणा ल्याउने राजनीतिक दलका नेताहरूकै जनप्रतिनिधिहरू काठमाडौँमा निर्वाचित भएका छन् । मनपाको एउटा महत्वपूर्ण काम सहरबस्ती सफा राख्नु हो, सफा गर्नु हो । त्यस्तो ठाउँ फोहर थुप्रेर दुर्गन्धित भएको छ । फोहरको डँगुरले स्मार्ट सिटीको अवधारणा

ल्याउने मनपाका प्रमुख र उपप्रमुखलाई फोहरको डँगुरले जिस्क्याइरहेको छ ।

ओखरपाँवाका सिसडोलवासीहरूको माग के हो ? माग किन पूरा भएन भन्ने प्रश्न बेलाबखत उठेकै हो । माग पूरा गर्न सहमति भएको हो भने किन पूरा नगर्ने ? पूरा गर्न नसकिने हो भने माग पूरा गर्छु भनेर भूटको खेती किन गर्ने ? सिसडोलवासीहरूसँग भएको सहमति पूरा गर्न आनाकानी किन ? माग पूरा हुँदैन भने सहमति किन ? राजधानीको फोहर बेलाबखत निश्चित ठाउँमा फाल्ने काममा किन अवरोध भयो ? राजनीतिक दलका नेताहरूको भूटको खेतीले गर्दा समस्या दोहोरिरहेको छ र राजधानी फोहर भइरहेको छ ।

‘सुरक्षित माइक्रोबस यात्रा’ अभियान सुरु

काठमाडौँ । महानगरीय ट्राफिक महाशाखाले ‘सुरक्षित माइक्रोबस यात्रा’ अभियान सुरु गरेको छ ।

काठमाडौँ उपत्यकामा धेरै मानिसहरू माइक्रोले ठक्कर दिएर दुर्घटना भएको भन्दै यसलाई कम गर्न ‘सुरक्षित माइक्रोबस यात्रा’ यात्रा सुरुवात गरेको हो । महाशाखाले आज साँझ न्युरोड गेटमा यात्रु लिन पर्खेका माइक्रोबसका चालकलाई जनचेतनामूलक शिक्षा प्रदान गर्नुका साथै शिक्षा लिइसकेका माइक्रोबसमा स्टिकर टाँसेर छाडिदिएको थियो ।

भदौ १४ गतेदेखि ‘सुरक्षित मोटरसाइकल यात्रा’

अभियान सुरु गरेको महाशाखाले आजबाट उक्त अभियान सुरु गरेको हो । महाशाखाका प्रमुख एवं प्रहरी नायब महानिरीक्षक सर्वेन्द्र खनालले यात्रुलाई आफ्नो सवारी साधनमा राखेर लैजानका लागि एक अर्को चालकबीच प्रतिस्पर्धा हुने र तीव्र गतिमा सवारी चलाउँदा दुर्घटना हुने भन्दै उक्त दुर्घटनालाई कम गर्नका लागि महाशाखाले यो अभियान सञ्चालन गरेको जानकारी दिनुभयो ।

सुरूमा न्युरोडबाट सुरु गरिएको उक्त अभियानलाई काठमाडौँ उपत्यकाभरी सञ्चालन गरिने महाशाखाले जनाएको छ । यातायात व्यवसायी राष्ट्रिय

महासंघका महासचिव सरोज सिटौलाले सवारी चालकलाई ट्राफिक जनचेतनामूलक शिक्षा दिएर चालक तथा सह-चालकको बोली वचनमा परिवर्तनमा आउने बताउनुभयो । उहाँले यो कामको सुरुवात गरेर महाशाखाले राम्रो काम गरेपनि पूर्वाधारका लागि सरकार गम्भीर हुनुपर्ने स्पष्ट पार्नुभयो ।

प्रशिक्षण दिएका माइक्रोबसमा स्टीकर टाँसेपछि पुनः प्रशिक्षण दिनु नपर्ने भएकाले स्टिकर टाँस्ने व्यवस्था गरिएको महाशाखाले जनाएको छ । यो अभियानलाई प्रत्येक दिन सञ्चालन गर्ने महाशाखाले जनाएको छ ।

कमलमा एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थी सम्मानित

कमल माध्यमिक विद्यालय बल्खुले एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई शनिबार विशेष कार्यक्रम गरी सम्मान तथा विदाई गरियो ।

विद्यालयको प्राङ्गणमा भएको कार्यक्रमको उद्घाटन काठमाडौँ महानगरपालिका वडा नं. १४ की वडा अध्यक्ष शोभा सापकोटा र विद्यालयका प्रिन्सिपल रामकृष्ण तण्डुकारले सुकुण्डामा दीप प्रज्ज्वलन गरी गर्नुभयो ।

त्यसक्रममा प्रमुख अतिथि सापकोटाले उच्च शिक्षा हासिल गर्ने विद्यार्थीहरूलाई उज्ज्वल भविष्यको लागि असल नागरिक बन्न आग्रह गर्नुभयो । एक जना असल नागरिक इन्जिनियर, डाक्टरभन्दा पनि ठूलो हुने र समाजलाई अगाडि बढाउन सक्छ उहाँले भन्नुभयो ।

युवाहरू खाडी मुलुकमा भाडा माइन पलायन भैरहेकोमा दुःख व्यक्त गर्दै सबै युवाहरूलाई स्वदेशमै कामको वातावरण बनाउनुपर्दछ भन्नुभयो ।

वहाँले २० वर्षपछिको जनप्रतिनिधिले युवालाई स्वदेशमै तालिम दिई स्वरोजगारको व्यवस्था गर्न प्रयास रहने बताउनुभयो ।

विद्यालयका प्रिन्सिपल रामकृष्ण तण्डुकारले एसईई

विद्यार्थीहरूलाई कम मेहेनत र अनुशासनहिनले जीवन अधुरो हुनसक्छ भन्नुहुँदै जीवन सफल बनाउन अध्ययनलाई गहिरोसँग लाग्न अनुरोध गर्नुभयो । वहाँले २० वर्षपछि हामीले जनप्रतिनिधि पाएका छौं । जनप्रतिनिधिहरूले वडा र नपाको काम सहज वातावरण चुष्ट गर्नुपर्ने नवनिर्वाचित वडा अध्यक्ष कामपा १४ कालाई आग्रह समेत गर्नुभयो । शिक्षिका शर्मिला महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा शिक्षिका धनुषा ज्ञवालीले स्वागत गरेको थियो भने कमल आइडल २०७४ की स्नेह कार्कीले गीत प्रस्तुत गरेको थियो ।

कार्यक्रमको बीचबीचमा गीत तथा नृत्य प्रस्तुत गरेको थियो ।

त्यसक्रममा कामपा वडा नं. १४ की अध्यक्ष शोभा सापकोटालाई विद्यालयका प्रिन्सिपल रामकृष्ण तण्डुकारले बधाई तथा शुभकामना दिँदै मायाको चिनो प्रदान गरी सम्मान गरेको थियो ।

त्यसैगरी एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूलाई टीका, खाडा र मेडल प्रमुख अतिथि सापकोटा, प्रिन्सिपल तण्डुकार, सहायक प्रिन्सिपल रमिला देवी कोनाजुले प्रदान गर्नुभएको थियो भने विद्यालयबाट उत्कृष्ट हुन सफल गागल कुमारी शाहलाई नगद रु.५०००/- विद्यालयको तर्फबाट प्रिन्सिपल तण्डुकारले प्रदान गर्नुभएको थियो ।

दोस्रो चरणमा विद्यार्थीहरूबाट सांस्कृतिक कार्यक्रम पस्केको थियो ।

जनसेवामा सामाजिक लेखा परीक्षण

पाँगा । जनसेवा मावि पाँगाद्वारा आ.व. २०७३/०७४ को सामाजिक लेखा परीक्षण भाद्र २४ गते शनिबार विद्यालय परिसरमा सम्पन्न भयो ।

विद्यालयका प्रधानाध्यापक नन्दकुमारी महर्जनले सबैलाई स्वागत गर्दै विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार, शैक्षिक अवस्था, प्राविधिक शिक्षालय र +२ र विद्यालयको आर्थिक प्रतिवेदन समेत प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

२००४ सालमा स्थापना भएको विद्यालयमा हाल +२ समेत गरेर भन्दा १२०० विद्यार्थीहरू अध्ययनरत रहेको जानकारी दिनुभयो ।

विद्यालयमा ६४ जना शिक्षक रहेको र ७ जना शिक्षक नीजि स्रोतबाट व्यवस्थापन गरेको जानकारी गर्दै विद्यालयको वार्षिक बजेट २ करोड ३३ लाख ८९ हजार २ सय १३ रुपैयाँ रहेको वहाँले बताउनुभयो ।

विद्यार्थीहरूको अध्ययन मनोबल बृद्धि गर्न विभिन्न व्यक्तित्वको स्मृति र सम्मानमा पुरस्कारको व्यवस्था गरेको बताउँदै गुणस्तरीय शिक्षा दिन जनसेवा

सफल रहेको जानकारी दिनुभयो । विद्यालय निरीक्षक मोतिराज खनालले सामाजिक लेखा परीक्षणको आवश्यकता औल्याउँदै अभिभावक र समाजको ध्यान तान्नुपर्ने बताउनुभयो ।

विद्यालयको सबै क्रियाकलाप समाजलाई जानकारी दिनु नै सामाजिक परीक्षण हो भन्नुभयो ।

ई.रामेश्वर रिजालले पूर्व विद्यार्थीको नाताले जनसेवाको प्रगतिको प्रशंसा गर्दै सामाजिक लेखा परीक्षणले विद्यालयको इज्जत अझ बढ्ने बताउनुभयो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष माधवलाल महर्जनले सामाजिक परीक्षणले विद्यालयको पारदर्शीता जनतासामु प्रस्तुत गर्नु हो । जनसेवाले निरन्तर यो कार्य गर्दै समाजलाई सू-सुचित गरेको छ भन्नुभयो ।

जनसेवा माविका शिक्षक अभिभावक संघका अध्यक्ष चन्द्र बानियाँको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा कीर्तिपुर नपा वडा नं. ५ का अध्यक्ष राजेन्द्रकुमार महर्जन, शिक्षक देवराज महर्जनलगायतले बोल्नुभएको थियो ।

कीर्तिपुर मिनीबस व्यवसायीको १८ औं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर मिनीबस व्यवसायी संघको १८ औं वार्षिक साधारण सभा भाद्र २४ गते शनिबार सम्पन्न भयो ।

सभामा संस्थाका सचिव दिवाकर अधिकारीले वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्नुभयो । व्यवसायीहरूको हक अधिकार स्थापित गर्न संचालित संघले र संचालित बसका चालक र सहचालक सबै शिष्ट व्यवहार गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

वहाँले कीर्तिपुर-भक्तपुर बस संचालन, मच्छेगाउँ, लगनखेल थप बस व्यवस्थापन गर्ने प्रस्ताव पेश गरेको थियो । जसमा

मच्छेगाउँमा हाल बस नथप्ने गरी प्रतिवेदन पास गरेको थियो ।

कार्यक्रममा संस्थाका कोषाध्यक्ष शिवशंकर सिंहले आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । वहाँले प्रतिवेदनमा वार्षिक आयव्यय २७ लाख ७५ हजार र संघको भलाई कोषमा ३७ लाख ३२ हजार ८ सय १२ रुपैयाँ रहेको बताउनुभयो ।

व्यवसायी संघका अध्यक्ष अमर बहादुर श्रेष्ठको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा सह-सचिव पूर्ण महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो ।

सोही कार्यक्रममा विद्यालयको शिक्षक अभिभावकसंघका लागि अभिभावक भेलाबाट शम्भु चौधरी, रमिला लकान्द्री, जानकी कार्की, शर्मिला गुरुङ्गलाई छनौट गरिएको थियो ।

छनौट भएका संघका सदस्यहरूलाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष हरि महर्जनले टीका लगाई सम्मान गरेको थियो ।

हाम्रा हरेक कदमहरू राष्ट्रिय स्वार्थबाट

प्रेरित हुने संस्कृतिको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

अनिन्द्राको समस्या र समाधान

अहिले धेरै आमाबुवाका लागि टाउको दुखाई बनेको छ, बच्चाको अनिन्द्रा । राती अबेरसम्म बच्चा नसुत्ने, सुत्नुअघि भगडा गर्ने, निदाउन नसक्ने, निदाएपनि बेलाबेला ब्यूँझ्ने जस्ता समस्या धेरैले भेलिरहेका होलान् ।

राती बच्चालाई सुताउने गाह्रो भइरहेको छ । किन होला ?

अहिले बच्चाहरूमा पनि तनाव, चिन्ता, डिप्रेसन देखिएको छ । खासगरी पढाई, विद्यालय, होमवर्क, साथीहरूको व्यवहार, पारिवारिक वातावरण आदिले उनीहरूमा चिन्ता थपिएको छ । यहि कारण उनीहरूको रातको निन्द्रा बिथोलिएको छ ।

वयस्क एवं बृद्धबृद्धा मात्र होइन, बच्चाहरू समेत अहिले अनिन्द्रका शिकार भएका छन् ।

विगतमा जस्तो बच्चालाई लोरी सुनाएर सुताउने आमाबुवासँग समय छैन । उनीहरू कामधन्दाभै यति व्यस्त छन् कि, बच्चाको लागि कुनै समय छैन । त्यसैले बच्चाको भै-भमेलाबाट उम्कनका लागि उनीहरूले बच्चाका लागि खेलौनाको जोरजाम गरिदिएका छन् ।

टेलिभिजन, इन्टनेट, मोवाइल, ट्याबलेट सबै सुविधा उपलब्ध गराइदिएका छन् । यहि साधनबाट बच्चाले आफ्नो मन बहलाउने गरेका छन् । तर, यसले बच्चाको शारीरिक र मानसिक विकासमा अवरोध पैदा गरिदिएको छ । यहि कारण बच्चामा अनिन्द्राको समस्या थपिँदै गएको छ ।

बच्चाको लागि पोषणयुक्त खाना जति महत्वपूर्ण छ, उतिनै महत्वपूर्ण निन्द्रा पनि । बच्चाले दैनिक ८ वा ९ घण्टासम्म गहिरो निन्द्रा लिनुपर्छ भनिन्छ । तर, अहिले होमवर्क, पढाई, शिक्षकको साइनमेन्ट

आदिको दवावमा उनीहरूको सुत्ने तालिका पनि छोटिएको छ । त्यसमाथि कति अनिन्द्राको समस्यासँग जुधिरहेका छन् ।

अनिन्द्राकै कारण बच्चाहरू दिनभर बेचैन हुने, आक्रमक हुने समस्या समेत छ ।

कति निन्द्रा आवश्यक

निन्द्रा यस्तो प्राकृतिक औषधी हो, जसले शरीरमा नयाँ स्फूर्ति पैदा गर्छ । उर्जा मिल्छ । ताजगी मिल्छ । बयस्कहरूले दैनिक ७ वा ८ घण्टा निदाउनुपर्छ भनिन्छ ।

भर्खर जन्मिएका बच्चाका लागि दैनिक २० घण्टा निन्द्रा आवश्यक हुन्छ । यसैगरी दुई वर्षसम्मका बच्चाका लागि १२ देखि १४ घण्टाको निन्द्रा आवश्यक हुन्छ । २ देखि ५ वर्षसम्मका बच्चाले १२ घण्टा निदाउनुपर्छ । ६ देखि १२ वर्षसम्मका बच्चाले १० घण्टा सुत्नैपर्छ । १२ वर्षपछि अर्थात् किशोरवयमा ८ वा ९ घण्टा निदाउनुपर्छ ।

किन निन्द्रा लाग्दैन

१. शारीरिक कारण

हाम्रो वातावरण, घर परिवारकाका सदस्यको भरपुर सहयोग भएर पनि शारीरिक समस्याको कारण निन्द्रा लाग्दैन । घुर्ने, सास रोकिने, मुख खोलेर सुत्ने, टन्सिल आदिको कारण पनि बच्चामा निन्द्रा लाग्दैन ।

२. लाइफस्टाइल

अहिलेको हाम्रो जीवनशैली पनि यसमा जिम्मेवार छ । खासगरी एकल परिवारमा हुर्कने बच्चाहरूले आफ्नो बच्चापन गुमाउँदै गएका छन् । आमाबुवा दुबै कामकाजी । बच्चा दिनभर एकलो हुन्छन् । राती आमाबुवा अबेर आइपुग्ने भएकाले समयमा सुत्न पाउँदैनन् । यसले पनि उनीहरूमा रातभर बस्ने बानी हुन्छ ।

३. पारिवारिक माहौल

कतिपय अवस्थामा आमाबुवाको भगडाले बच्चाको मस्तिष्कमा नराम्रो असर पर्छ । यस्तो अवस्थामा उनीहरूले असुरक्षित महसुस गर्छन् । त्यही भएले उनीहरू विद्यालय जाँदैनन् । अर्थात् आमाबुवाको भगडाले बच्चाको मानसिक, शारीरिक विकासमा एकदमै नराम्रो असर पर्छ ।

४. टेलिभिजनको प्रभाव

निन्द्रा पुरा नहुनु वा निन्द्रा नलाग्नुमा टेलिभिजन पनि एउटा कारण बन्न सक्छ । अहिले टेलिभिजन च्यानल चौबिसै घण्टा चल्छ । बच्चाहरू रातभर बसेर टेलिभिजन हेर्न थाल्छन् । आमाबुवा एवं घरका सदस्यले रातभर टिभी हेर्दा पनि उनीहरूको निन्द्रा खलबलिन्छ ।

५. डरलाग्दो सपना

कति बच्चा निन्द्रामा डरलाग्दो सपना देख्छन् र ब्यूँझ्छन् । यस्तो कहिले कहिँ हुनु स्वभाविक हो । तर, दिनदिनै वा लामो समयसम्म दोहोरिएका त्यसमा सचेत हुनुपर्छ । बच्चालाई मनोविज्ञ कहाँ पुऱ्याउनुपर्छ ।

अनिन्द्राको दुष्परिणाम

यसले बच्चामा मानसिक र शारीरिक दुर्बलता हुनसक्छ । उनीहरू बेचैन हुनसक्छन् । काममा ध्यान लगाउन सक्दैनन् । आक्रमक हुनसक्छन् । यस्तो अवस्थामा चिकित्सकिय

उपचार खोज्नुपर्छ ।

कहिले जान्ने चिकित्सककहाँ ?

बच्चाको दिनचर्या वा सुत्ने बानीमा परिवर्तन गरेर पनि यो समस्याबाट छुटकारा पाउन सकिन्छ । घरको माहौल शान्त, प्रेममय राख्ने । राती छिटै सुत्ने, सुत्नुअघि कथा, गीत सुनाउने गर्दा पनि बच्चा निदाउन सक्छन् । तर, अनेक प्रयास गर्दा पनि बच्चा निदाउन नसकेमा चिकित्सककहाँ पुऱ्याउनुपर्छ । किनभने यो समस्यालाई बेवास्ता गरिएमा त्यसले जटिल समस्या ल्याउन सक्छ ।

के गर्ने निन्द्रा नलागे ?

- प्रयास गरौं कि, सुत्ने र उठ्ने समय तालिका निर्धारण गरेर त्यसलाई पालना गरौं ।

- आफ्नो जीवनशैली बदलौं । जस्तो कि कार्यलयबाट चाँडै घर फर्कने, चाँडै भोजन गर्ने, सुत्नका लागि घरको माहौल शान्त राख्ने ।

- घर वा बाहिर अबेरसम्म बस्ने वा कुनै गतिविधि गर्ने नगरौं ।

- घरमा लडाई-भगडा नगरौं । यस्तो कुनै व्यवहार वा कुरा नगरौं, जसले बच्चामा डर पैदा गर्छ ।

- यस्तो अवस्था आउन दिन हुँदैन, जसले बच्चामा भय पैदा गर्छ, असुरक्षा पैदा गर्छ ।

- सुत्नुअघि बच्चालाई पढ्ने वा नुहाउने बानी गराउन सकिन्छ ।

- अनलाइनखबर

जनसेवा एचएमको फुड फेस्टिभल

पाँगा । जनसेवा माध्यमक विद्यालयमा व्यवस्थापन संकायको होटल म्यानेजमेन्ट (एचएम) मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूले सोमबार फुड फेस्टिभल कार्यक्रम आयोजना गरियो ।

आफूले सिकेका शिक्षालाई व्यावहारिक प्रयोग गरी विभिन्न परिकारका खानाको फुड स्टल राखी फेस्टिभल गरेको थियो ।

कक्षा ११ र १२ मा एचएम अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई शिक्षक अलेक्स महर्जनको नेतृत्वमा सो कार्यक्रम गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा व्यवस्थापन समिति, शिक्षक र अध्ययनरत विद्यार्थीहरूले फुड फेस्टिभलको स्वाद लिएका थिए ।

यो एचएम विद्यार्थीहरूको पहिलो कार्यक्रम थियो ।

ग्यारेन्टी उपचार

नशा च्यापिएको घुँडाको दुखाई

आश्चर्यजनक रूपमा ग्यारेन्टी निको पार्ने

- ♦ जाँड-रक्सीको कुलन ग्यारेन्टी छुटाउने
- ♦ मुखै नबारीकन सुगर कन्ट्रोल गर्ने
- ♦ महिला/पुरुषको यौन पावर बढाउन
- ♦ पेटको दाग अनुहारको चाँयापोतो हटाउन
- ♦ भुँडी घटाउन/शरीरको तौल बढाउन
- ♦ स्तन घटाउन, बढाउन/टाईट पार्ने

फिटनेस प्वाइन्ट ट्रेडिङ्ग

दुरसंचारको गेटसंगै

फोन नं. ४३३६७०१

९८०३५०२२५९, ९८४९९८१९७६

Free Home Delivery

Not For Medicinal Use